

Donsku peningastovrnarnir okra við lestrarlánunum

Bíligari at læna pening til bil enn til útbúgving

Donsku peningastovrnarnir taka alt ov høga rentu fyri lán í sambandi við útbúgving og lestur. Hetta hevur fingið danskar politikarar og stovnar at tala harðliga at. Víst verður nevniliga á, at tað er bíligari at læna pening til at keypa sær ein bil fyri, enn tað er at læna pengar til at útbúgva seg fyri.

Tað lagna í hesum máli er tað, at lestrarlánini áttu at havt lagaligari rentur, tí lánini eru við statsgaranti. T.v.s. at peningastovrnarnir vága als einki við at læna henda pening út og áttu tí eisini at sett rentuna samsvarandi hesi sannroynd.

Bæði »Konkurrenseráðet« og »Forbrugerráðet« siga, at bankarentan á lestrarlánunum er alt ov høg.

Tað kann bara ikki góðtakast, at rentan fyri billán skal vera lægri enn rentan fyri lestrarlán, sigur deildarleiðarin í Brúkararáðnum, Søren Geckler, við Jyllandsposten.

Hann heldur, at orsøkin til ta høgu rentuna er tørvandi kapping millum peningastovrnarnar. Har afturimóti er kappingin sera hörð, tá talan er um at bjóða lægstu rentu fyri billán.

Carsten Kvetny, skrivstovustjóri í Kappingaráðnum, sum hevur til uppgávu at kanna, um tað er kapping millum peningastovrnarnar, sigur, at rentan fyri lestrarlán eigur at liggja heilt í botni.

Tað eigur hon, tí tað er tað almenna, sum veð-

heldur. Talan kann neyv-an heldur verða um tær stóru umsitingarútreiðslurnar, sigur hann.

Umleið 130.000 fólk tóku lestrarlán við almennum veðhaldi í tíðarskeiðnum frá 1975 til 1987, har skipanin var broytt til almenn lán við minni rentu.

Danska blaðið Århus Stiftstidende hevur kannað rentuna fyri lestrarlán í peningastovnunum í Århus. St talvu.

Tað seinasta, sum er hent í málinum, er, at nú eru eisini politikararnir á Christiansborg farnir at visa málinum ans.

Ídnaðarmálaráðharrin Anne Birgitte Lundholt sigur við blaðið Det Fri Aktuelt, at tað er »besynderligt«, at lestrarlán-

ini skulu verða dýrari enn billánini.

Blaðið visir á, at heldur ikki eftir at Tjóðarbankan hevur lækkað sína rentu, hava peningastovrnarnir lækkað rentuna á lestrarlánunum.

Ídnaðarmálaráðharrin sigur, at hon fer at kanna málið, soleiðis, at peningastovrnarnir verða noyðdir at lækka rentuna.

Hon sigur, at tað er sera undarligt at lánuttan risiko skulu rentast hægri enn verulig brúkslán.

Ídnaðarmálaráðharrin hevur annars áður sýtt fyri at gera viðmerkingar til rentupolitikkin hjá peningastovnunum, tá talan er um lestrarlán. Men síðani talsmennirnir hjá flokkunum í útbúgvingarmálinum nú hava

Dagens rente på studielån i århusianske banker

Midtbank.....	11½
Lån&Spar Banken.....	11½
Andelskassen Århus.....	12
Hadsten Bank.....	12¼
Varde Bank.....	12¼
Jyske Bank.....	12½
Sydbank.....	12½
Arbejdernes Landsbank.....	12½
Spærkassen Sydjylland.....	12½
Den Danske Bank.....	12½
Amagerbanken.....	12½
Aktivbanken.....	13
Sparbank Vest.....	13
Spærkassen Hammel.....	13
Gaften Spærkasse.....	13
Unibank.....	13
Nordvestbank Århus.....	14

kritiserað peningastovrnarnar, er eisini ídnaðarmálaráðharrin sinnaður at gera nakkað við málið.

SU-talsmaðurin hjá teimum konservativu, John Vinther, kallar høgu bankarentuna á lestrarlánunum »et hån mod de studerende«.

Hann sigur, at lestrarlán við almennum veðhaldum eiga at vera bíligari enn onnur lán, og úttalilsini frá peningastovnunum, at tey eru nógv dýrari at umsita, er heilt burtur-

við, sigur John Vinther við Det Fri Aktuelt.

Jákup Lindenskov, fólkatingsmaður:

— Heilt órímuligt at lestrarlánini skulu vera so dýr

Nógvir føroyingar við tungum lestrarlánunum

Tað er heilt órímuligt, at lestrarlánini skulu vera so dýr og ofta dýrari enn vanlig brúkslán.

Hetta sigur annað av føroysku fólkatingsumboðunum, Jákup Lindenskov, eftir at tað er komið fram, at peningastovrnarnir leggja okursrentu á

lestrarlán, hóast tey verða givin við almennum veðhaldi.

Nógvir føroyingar lesa í Danmark og tann órimuliga høga rentan tyngir tí eisini teir, sigur Jákup Lindenskov, sum fult og heilt stuðlar talsmanninum hjá danska javnaðarflokkinum í útbúgvingarmálum, Frank Jensen, sum hevur sett ídnaðarmálaráðharranum ein fyrispurning um málið.

Frank Jensen sigur í viðmerkingunum til fyrispurningin, at »tað kann ikki góðtakast, at peningastovrnarnir hava sett grundarlag fyri kapping úr verk. Ídnaðarmálaráðharrin eigur at steðga hesum órimuliga máttinum at reka handil uppá, sigur Frank Jensen.

Hann visir á, at eitt lestrarlán í Den Danske Bank kostar 12,5% í rentu, með-

an eitt billán fæst fyri 12%. Í Unibank er bíligasta billánið uppá 12,5%, meðan lestrarlánini liggja millum 12 og 13,5%.

Hvørt ár rindar danski staturin lestrarskuld aftur til peningastovrnarnar, tí byrðan hjá lánarunum er vordin ov stór. Bert í fjór fingi 400 umsøkjarar eftirgívnar uml. 35 mió. kr. í lestrarskuld.

Jákup Lindenskov heldur, at hetta málið er rættiliga álvarsligt og visir íá, at tað kann ikki vera rætt, at peningastovrnarnir taka so høga rentu fyri lán, sum teir longu hava fulla trygd fyri frá tí almenna.

Hetta eru annars tey fólk, sum frammanundan hava litið av pengum, og tí taki eg undir við fyrispurninginum hjá Frank Jensen um at fáa greiðu á málinum.

Hetta hevur einki við

vanligan forrætningsmoral at gera, og tað sær út til at bankarnir bert útnytta hesa støðuna, og tað eiga teir ikki at sleppa, sigur Jákup Lindenskov í viðmerkingini.

Jákup Lindenskov, fólkatingsmaður: — Tað er órímuligt, at bankarnir skulu okra við lestrarlánunum, tá teir longu eru tryggjaðir av tí almenna

LITBOND

Vir hava litbond til flest allar pentarar. Ringið ella skrivið og vit senda okkara virlit og príslista.

Prísdomir:

STAR LC10, LC20, svart	kr. 50,00
IBM 4207 X24, svart	kr. 79,00
Fujitsu DL5600, svart	kr. 189,00
Minnesmann Tally MT 290	kr. 89,00
Öki 193	kr. 69,00
Seiko SP 800	kr. 59,00
STAR LC24-10, svart	kr. 89,00

fr. Teldu leam

Postmøgja 1144 • 110 Tórshavn
Telefon 17066 • Telex 176019